

Motion till riksdagen 2024/25:2206

av **Linus Sköld och Ida Karkiainen (båda S)**

Statens engagemang för alla barns tillgång till en likvärdig kulturskola

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga statligt engagemang för nationell likvärdighet i kulturskolan och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vidta åtgärder som skapar jämlika möjligheter för alla barn att utöva en rik variation av kulturella aktiviteter i kulturskolan och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den kommunala musikskolan startade i liten skala under 1940-talet, under 60-talet blev den kommunala musikskolan betydligt mer vanlig. Innan den kommunala musikskolans utveckling hade bara vissa barn möjlighet att få undervisning i ett instrument genom militärmusiken, bruksmusikkårerna, läroverken eller kyrkan, men också genom privatundervisning för dem som hade råd med detta. Det var alltså i hög utsträckning en klassfråga att ha möjlighet att få undervisning i ett musikinstrument. Det allmänna målet med en kommunal musikskola var att ge alla barn och ungdomar möjlighet att få lära sig sång eller instrument, oberoende av ekonomisk, kulturell eller social bakgrund.

Under 80-talet utvecklades den kommunala musikskolan till att också innehålla andra estetiska ämnen så som, bild, drama, och dans och därigenom kom dessa att kallas kulturskolor. Att samtliga kommunala musikskolor inte ännu är kulturskolor är ett tecken bland många på att det finns en bristande likvärdighet och varierande ambition för verksamheterna.

I dagens verksamhet är det svårt att på en övergripande nivå se det ursprungliga målet om kulturskolan som en del av välfärdssamhället. Kulturskolan finns med ett rikt utbud och bra förutsättningar på vissa håll i landet, där lokalpolitiker valt att prioritera verksamheten. I små kommuner kan den vara helt beroende av en ensam eldsjäl. I andra kommuner finns ingen kulturskola alls. På några ställen är verksamheten privatiserad. På vissa ställen tas det ut höga avgifter, tusenlappar per termin. På andra ställen är både undervisning och instrumenthyra avgiftsfria.

Kommuner bär ansvaret för kulturskolans finansiering. Men i kommunsektorn är det kärva ekonomiska tider. Utöver inflation och vikande konjunktur har regeringen underlåtit att räkna upp de generella statsbidragen i tillräcklig grad. Kommuner tvingas prioritera hårt och risken att kulturskolan, som är en verksamhet som inte är förknippad med lagkrav, nedprioriteras är uppenbar. Samtidigt halverade regeringen det riktade statsbidraget avsett för kulturskolan i budgeten 2023 och ligger för de kommande tre åren kvar på samma låga nivå. Därmed urholkas värdet på ett redan snålt tilltaget riktat statsbidrag till landets kulturskolor. Det riskerar att få dramatiska konsekvenser för barns tillgång att utöva kultur.

Om barn och unga ska ha jämlik tillgång till att utöva kultur måste alla kommuner erbjuda ett rikt utbud till rimliga eller obefintliga avgifter. Då krävs att den staten engagerar sig i att skapa nationell likvärdighet.

Linus Sköld (S)

Ida Karkiainen (S)